

PRAKSISOVERSIGT · STRAFFERETSPLEJE

Praksisoversigt over editionspålæg

Pålæg om udlevering af genstande og oplysninger fra tredjemand – retsplejelovens §§ 804–807

Version 2 · Opdateret 24. jun. 2026 · 9 afgørelser · 2015–2026

[Læs online](#)

INTRODUKTION

Editionspålæg er et straffeprocessuelt tvangsindgreb, der giver politiet adgang til at pålægge en ikke-mistænkt tredjemand at forevise eller udlevere genstande – herunder elektroniske oplysninger – til brug for efterforskning af lovovertrædelser. Reglerne er placeret i retsplejelovens §§ 804–807 og udgør et praktisk kerneværktøj i moderne kriminalitetsbekæmpelse, navnlig ved indhentning af teledata fra teleudbydere, kontooplysninger fra banker og digitalt bevismateriale fra teknologiplatforme. Praksis viser en tæt sammenflettning med EU-retten, idet EU-Domstolens dataretentionsdomme og den nye e-evidence-forordning (EU) 2023/1543 har ændret betingelserne for, hvornår og hvilke teledata politiet kan kræve udleveret via edition.

PRINCIPPER UDLEDT AF PRAKSIS

- 01** Editionsoplæg efter § 804 kan rettes mod enhver ikke-mistænkt person, der har rådighed over en genstand, som kan tjene som bevis, bør konfiskeres eller er fravendt nogen.
- 02** Afgørelse om edition træffes som hovedregel af retten ved kendelse, men politiet kan træffe beslutning, hvis indgrebets øjemed ellers ville forspildes – med efterfølgende retskontrol inden 24 timer.
- 03** Editionsoplæg må ikke stå i misforhold til sagens betydning og den ulempe, indgrebet medfører, jf. proportionalitetskravet i § 805, stk. 1.
- 04** Edition af trafik- og lokaliseringsdata er underlagt et skærpet kriminalitetskrav i § 804 a: lovovertrædelsen skal som udgangspunkt kunne straffes med fængsel i 3 år eller derover.
- 05** For logningspligtige data – data registreret generelt og udifferentieret efter § 786 e – gælder det strengeste krav: kun forsætlige overtrædelser af straffelovens kapitel 12 eller 13.
- 06** Fejlretningsdata og andre data, som teleudbydere opbevarer af kommercielle og tekniske grunde, er ikke omfattet af EU-Domstolens restriktive logningspraksis, jf. Højesterets kendelse af 29. januar 2025.
- 07** Ved edition efter § 804 a skal der beskikkes en indgrebsadvokat efter § 784, og den berørte person skal efterfølgende underrettes efter § 788 – dog ikke ved mastedata inden for et nærmere angivet område.

- 08** Editionsplæg er udelukket, hvis der herved vil fremkomme oplysninger omfattet af vidneudelukkelse (§ 170) eller vidnefritagelse (§§ 171–172) – det gælder særligt advokater, læger og journalister.
- 09** Afviser tredjemanden uden lovlig grund at efterkomme et editionsplæg, kan der anvendes tvangsmidler svarende til vidnetvang, herunder bøde og fængsel, jf. § 178.
- 10** Edition er også mulig efter endelig straffedom i medfør af § 1002 med henblik på sporing af skjult udbytte og realisering af konfiskationskrav.
- 11** Indgrebsadvokaten har kæreadgang ikke kun for den, indgrebet retter sig imod, men også for alle personer, der berøres af indgrebet, jf. Højesterets kendelse af 27. marts 2026.

§ 1 Grundbetingelser for editionsplæg efter retsplejelovens § 804

Editionsplæg er reguleret i [retsplejelovens § 804](#) og giver politiet adgang til som led i efterforskningen af en lovovertrædelse, der er undergivet offentlig påtale, at pålægge en person, der *ikke* er mistænkt, at forevise eller udlevere genstande. Begrebet "genstand" fortolkes bredt og omfatter også elektroniske oplysninger, jf. forarbejderne.

Betingelserne for et editionsplæg er:

- **Offentlig påtale:** Der skal foreligge efterforskning af en lovovertrædelse undergivet offentlig påtale, eller en krænkelse omfattet af tilholdslovens § 2, stk. 1, nr. 1.
- **Indikationskrav:** Der skal være grund til at antage, at genstanden kan tjene som bevis, bør konfiskeres, eller er fravendt nogen, som kan kræve den tilbage.
- **Tredjemand:** Pålægget retter sig mod en person, der *ikke* er mistænkt i sagen.
- **Proportionalitet:** Editionsplæg må ikke stå i misforhold til sagens betydning og det tab eller den ulempe, indgrebet kan antages at medføre, jf. [§ 805, stk. 1](#).

Når plæg meddeles en erhvervsvirksomhed, finder [§ 189](#) tilsvarende anvendelse for virksomhedens ansatte og andre tilknyttede, der får kendskab til sagen – der kan altså pålægges tavshedspligt. Denne regel blev indsat ved lov om gennemførelse af Europarådets hvidvaskkonvention i 2013 og udvidet, så tavshedsplæg kan omfatte hele den personkreds, der i kraft af deres tilknytning til virksomheden får kendskab til sagen.

Hvis en genstand er udleveret til politiet efter et editionsplæg, finder reglerne om [beslaglæggelse efter § 803, stk. 1](#) tilsvarende anvendelse, jf. [§ 804, stk. 2](#). Er en genstand *frivilligt* afleveret til politiet, reguleres forholdet af [§ 807, stk. 5](#).

LOV

[Retsplejeloven § 189](#)[Retsplejeloven § 803, stk. 1](#)[Retsplejeloven § 804, stk. 1](#)[Retsplejeloven § 805, stk. 1](#)

§ 2 Kompetence, retskendelse og hastekompetence – §§ 806–807

Afgørelse om edition træffes som hovedregel af retten ved kendelse efter politiets begæring, jf. § 806, stk. 2. I kendelsen skal anføres de konkrete omstændigheder, der begrundes, at betingelserne for indgrebet er opfyldt. Kendelsen kan til enhver tid omgøres.

Før retten træffer afgørelse om edition efter § 804, skal den, der har rådighed over genstanden, have adgang til at udtale sig, jf. § 806, stk. 9. Denne kontradiktionspligt gælder dog *ikke*, hvis rettens afgørelse skal danne grundlag for en international retsanmodning om edition – fx over for udenlandske banker, jf. [retshjælpsvejledningen](#).

Hastekompetence: Hvis indgrebets øjemed ville forspildes ved afventning af retskendelse, kan politiet selv træffe beslutning om edition, jf. § 806, stk. 4. Fremsætter tredjemanden anmodning herom, skal politiet inden 24 timer forelægge sagen for retten. Ved edition efter § 804 a (teledata) gælder 24-timers-fristen automatisk fra indgrebets iværksættelse.

Tvangsfuldbyrdelse: Afviser tredjemanden uden lovlig grund at efterkomme pålægget, finder bestemmelsen i § 178 tilsvarende anvendelse, jf. § 807, stk. 2. Det betyder, at retten kan anvende tvangsbøde og i sidste ende frihedsstraf for at gennemtvinge udlevering.

I sagen [SS-95/2025-HJR](#) fastslog Højesteret, at det skriftlighedskrav for samtykke, der gælder ved beslaglæggelse efter § 806, stk. 11, er en ordensforskrift – manglende skriftlighed medfører ikke i sig selv, at beslaglæggelsen er ulovlig, når det faktisk kan lægges til grund, at samtykke er givet. Politiets vejledningspligt om domstolsprøvelse efter § 807, stk. 1, 3. pkt. gælder kun ved hastekompetence, ikke ved samtykkebeslutninger.

LOV

[Retsplejeloven § 178](#)
[Retsplejeloven § 806, stk. 2, 4, 9, 11](#)
[Retsplejeloven § 807, stk. 2](#)

PRAKSIS

Højesteret · Højesteret: Mundtligt samtykke tilstrækkeligt ved politiets beslaglæggelse af smykker – 25.03.2026
skriftlighedskrav ikke absolut

§ 3 Edition af teledata – § 804 a og sondringen mellem logningspligtige data og fejlretningsdata

Med logningsrevisionen ved lov nr. 291 af 8. marts 2022 blev § 804 a indført som en ny bestemmelse, der opstiller et skærpet kriminalitetskrav for edition af trafik- og lokaliseringsdata. Bestemmelsen blev yderligere strammet ved lov nr. 664 af 11. juni 2024.

Efter § 804 a, 1. pkt., kan pålæg om edition af trafik- og lokaliseringsdata kun meddeles, hvis efterforskningen angår:

- En lovovertrædelse med strafferamme på fængsel i 3 år eller derover
- En forsætlig overtrædelse af straffelovens kapitel 12 eller 13
- Specifikke lovovertrædelser oplistet i bestemmelsen (bl.a. §§ 124, 125, 127, 235, 266, 281)
- Lovovertrædelser omfattet af straffelovens § 81 a (bandekriminalitet)

Efter § 804 a, 2. pkt. (indsat i 2024), gælder det *strengeste* kriminalitetskrav for **logningspligtige data** – dvs. data, der udelukkende er registreret og opbevaret efter regler udstedt i medfør af § 786 e: her kan edition kun meddeles ved forsætlige overtrædelser af straffelovens kapitel 12 (forbrydelser mod statens selvstændighed og sikkerhed) eller kapitel 13 (terrorisme).

Som [Rigsadvokatmeddelelsen om logning](#) præciserer, omfatter § 804 a i praksis bl.a.:

- Historiske masteoplysninger
- Mobildata
- Allerede registrerede lokaliseringsdata (fejlretningsdata)
- IMEI- og IMSI-numre, der *alene* logges som trafik- og lokaliseringsdata

Pålæg om udlevering af *andre* oplysninger – fx abonnentoplysninger, IP-adresser (som statiske data) – behandles efter de almindelige regler i § 804, stk. 1, uden det skærpede kriminalitetskrav. Som [Rigsadvokatmeddelelsen om anvendelse af teledata i straffesager](#) beskriver, viser historiske masteoplysninger et bevægelsesmønster for en bestemt telefon og indhentes med hjemmel i § 804 a.

LOV

Retsplejeloven § 786e

Retsplejeloven § 804a

Højesterets praksis om edition af fejlretningsdata og EU-rettens grænser

En central problemstilling i nyere praksis har været, om data, som teleselskaberne opbevarer af kommercielle og tekniske årsager ("fejlretningsdata"), er omfattet af EU-Domstolens restriktive praksis om generel og udifferentieret logning.

I [AM2025.01.29H2](#) tog Højesteret stilling til et editionspålæg mod teleselskaber om udlevering af IMEI-, IMSI- og telefonnumre i en sag om grov narkokriminalitet (straffelovens § 191). Politiet ønskede data om, hvilke telefoner der var registreret på bestemte sendemaster i afgrænsede tidsrum. Forsvaret påstod udsættelse indtil EU-Domstolens afgørelse i sag C-241/22 (DX).

Højesteret fastslog:

Et sådant formål om bekæmpelse af strafbare handlinger i almindelighed kan derimod begrunde, at der gives adgang til trafikdata og lokaliseringsdata, der er blevet lagret og dermed opbevaret i det omfang og tidsrum, der er nødvendigt af hensyn til markedsføringen og faktureringen af tjenesterne samt leveringen af værdiforøgende tjenester som tilladt i henhold til artikel 6 i e-databeskyttelsesdirektivet.

Højesteret henviste til EU-Domstolens dom i C-470/21 (La Quadrature du Net II), præmis 98, og konkluderede, at de anmodede data lå *uden for* den restriktive praksis fra C-140/20 (Garda Síochána), fordi de ikke var opbevaret i medfør af en statslig logningspligt. Editionspålægget blev stadfæstet.

Denne afgørelse etablerer et klart skel: **Fejlretningsdata** kan udleveres via edition ved grov kriminalitet efter § 804 a, 1. pkt., mens **logningspligtige data** kun kan udleveres ved forsætlige overtrædelser af straffelovens kapitel 12 eller 13, jf. § 804 a, 2. pkt.

Den parallelle kendelse [SS-46/2024-HJR](#) bekræftede samme principper og lagde til grund, at teleudbyderne kan adskille data opbevaret af kommercielle grunde fra logningspligtige data. Herved afviste Højesteret, at sagen burde udsættes på EU-Domstolens verserende sag C-241/22.

For den bredere kontekst om teledata, herunder cellemast-pejling og fremadrettede teleoplysninger, se [teledata-cellemast-pejling](#).

LOV

Retsplejeloven § 804a

Retsplejeloven § 804, stk. 1

PRAKSIS	Højesteret · Højesteret stadfæster editionspålæg om udlevering af teleoplysninger (fejlretningsdata) i sag om grov narkokriminalitet	29.01.2025
	Højesteret · Højesterets kendelse om edition af teledata, der ikke er omfattet af logningspligt	29.01.2025

§ 5 Indgrebsadvokat og underretning ved edition af trafik- og lokaliseringsdata

Ved edition efter § 804 a finder reglerne om indgreb i meddelelseshemmeligheden – herunder beskikkelse af indgrebsadvokat (§ 784) og efterfølgende underretning (§ 788) – tilsvarende anvendelse, jf. § 806, stk. 10. Der skal altså beskikkes en indgrebsadvokat for den, som oplysningerne angår, inden retten træffer afgørelse.

En undtagelse gælder for pålæg om edition af trafik- og lokaliseringsdata *inden for et nærmere angivet område* (mastedata for et geografisk afgrænset område): her kræves ingen efterfølgende underretning, jf. § 806, stk. 10, 2. pkt.

I AM2026.03.27H afgjorde Højesteret et principielt spørgsmål om indgrebsadvokatens processuelle stilling. I en efterforskning af drabsforsøg havde anklagemyndigheden begæret editionspålæg mod Telenor efter § 806, stk. 2, jf. § 804 a. Byretten undlod at underrette tre medsigtedes forsvarere om retsmødet. Den beskikkede indgrebsadvokat kærede beslutningen.

Højesteret fastslog med henvisning til forarbejderne til § 784, at indgrebsadvokaten har til opgave at varetage interesserne ikke blot for den, indgrebet retter sig imod, men også for alle personer, der "mere eller mindre tilfældigt kommer til at udtale sig igennem en telefon, der aflyttes, eller som på anden måde bliver berørt af indgrebet". Indgrebsadvokaten har derfor kæreadgang efter § 968, stk. 1 til at anfægte rettens afgørelse om manglende underretning af forsvarere.

Denne afgørelse styrker den processuelle retssikkerhed ved editionspålæg og sikrer, at indgrebsadvokaten kan fungere som effektiv modvægt til hemmelig rettergang. For den bredere kæreproblematik, se [kæreadgang](#).

LOV

[Retsplejeloven § 784, stk. 1](#)[Retsplejeloven § 788](#)[Retsplejeloven § 806, stk. 10](#)[Retsplejeloven § 968, stk. 1](#)

PRAKSIS	Højesteret · Højesteret: Indgrebsadvokat har kæreadgang ved manglende underretning af forsvarere – drabsforsøgssag med editionspålæg til Telenor	27.03.2026

§ 6 Tavshedspligt og editionsforbud – §§ 169–172

Et editionspålæg kan *ikke* meddeles, hvis det ville frembringe oplysninger om forhold, som den pågældende ville være udelukket fra eller fritaget for at afgive forklaring om som vidne, jf. § 804, stk. 4. Bestemmelsen henviser til §§ 169–172:

- **§ 169:** Præster (absolut vidneudelukkelse om skriftemål)
- **§ 170:** Advokater, læger, psykologer m.fl. – udelukkelse fra vidneforklaring om betroede oplysninger, medmindre retten under særlige omstændigheder finder det påkrævet (stk. 3)
- **§ 171:** Vidnefritagelse for nærmeste pårørende m.fl.
- **§ 172:** Journalister – beskyttelse af redaktionelt materiale og kildeidentitet

Det er vigtigt, at § 170 ikke er absolut: efter stk. 3 kan retten i særlige tilfælde bestemme, at advokaters og revisorers tavshedspligt viger for editionspligten. I Højesterets sag [130/2014](#) om edition hos en statsautoriseret revisor fastslog Højesteret:

Højesteret tiltræder, at betingelserne i retsplejelovens § 1002, stk. 1, 2. pkt., jf. § 804, for at pålægge revisor for [selskabet] edition er opfyldt, herunder at revisors tavshedspligt ikke er til hinder for edition, jf. § 170, stk. 3.

For journalister gælder en stærkere beskyttelse: beslaglæggelse af trykte skrifter eller lyd-/billedprogrammer kræver altid retskendelse, jf. [§ 806, stk. 6](#). Men også her kan proportionalitetsafvejningen falde ud til fordel for edition, som illustreret i Højesterets sag [126/2020](#), hvor TV 2 blev pålagt at udlevere uredigerede optagelser fra dokumentaren "Plejhjemmene bag facaden". Højesteret fandt, at proportionalitetskravet i [§ 805, stk. 1](#) var opfyldt, navnlig fordi sagen ikke involverede kildebeskyttelse, og råbåndene var nødvendige for at belyse mulige strafbare forhold begået af plejepersonalet.

For den bredere problemstilling om beslaglæggelse, herunder mod mistænkte, se [beslaglæggelse-og-ransagning](#).

LOV

[Retsplejeloven § 170, stk. 3](#)
[Retsplejeloven § 172](#)
[Retsplejeloven § 804, stk. 4](#)
[Retsplejeloven § 806, stk. 6](#)

PRAKSIS **Højesteret** · Højesteret stadfæster pålæg til TV 2 om udlevering af uredigerede optagelser fra plejehjemsdokumentar 28.09.2021

Højesteret · Edition hos tredjemand efter endelig dom til brug for realisering af beslaglagte aktier 12.01.2015

§ 7 Afgrænsning mod beslaglæggelse (§ 802) og telefonaflytning (§ 780)

Edition adskiller sig fra beslaglæggelse og telefonaflytning på flere centrale punkter:

Edition vs. beslaglæggelse:

	Edition (§ 804)	Beslaglæggelse (§§ 802–803)
Hvem retter indgrebet sig mod?	Ikke-mistænkt tredjemand	Både mistænkt (§ 802) og tredjemand (§ 803)
Hvordan gennemføres indgrebet?	Pålæg – tredjemanden udleverer selv	Politiet <i>tager</i> genstanden
Tvangsmiddel ved nægtelse	Vidnetvang, § 178 (bøde/fængsel)	Politiet foretager fysisk beslaglæggelse
Krav til retskendelse	Ja, men hastekompetence mulig	Ja, men samtykke (§ 806, stk. 11) eller hastekompetence mulig

Når en genstand er udleveret til politiet efter editionspålæg, skifter regimet til beslaglæggelsesreglerne i [§ 803, stk. 1](#), jf. [§ 804, stk. 2](#).

Edition vs. telefonaflytning:

Historiske teleoplysninger (hvem en telefon har kommunikeret med i en bestemt periode) indhentes som *fremadrettede* oplysninger efter [§ 780, stk. 1, nr. 3](#), men som *historiske* oplysninger efter § 804 a via editionsreglerne. Denne sondring blev fastlagt af Højesteret i 2009 og bekræftet i lovgivningen ved logningsrevisionen i 2022. Som [Rigsadvokatmeddelelsen om teledata](#) præciserer:

- **Fremadrettede teleoplysninger** → [§ 780, stk. 1, nr. 3](#) (indgreb i meddelelseshemmeligheden)

- **Historiske teleoplysninger og masteoplysninger** → § 804 a (edition)
- **Allerede registrerede lokaliseringsdata (fejlretningsdata)** → § 804, stk. 1 eller § 804 a

For den nærmere regulering af telefonaflytning, se [telefon-og-rumaflytning](#).

LOV

Retsplejeloven § 780, stk. 1

Retsplejeloven § 802, stk. 1

Retsplejeloven § 803, stk. 1

Retsplejeloven § 804a

Edition i finansielle sager og mod hvidvaskomfattede virksomheder

§ 8 – § 806, stk. 3 og 7

Retsplejeloven indeholder særlige regler om edition over for den finansielle sektor:

§ 806, stk. 3 giver retten mulighed for i en kendelse om edition at bestemme, at politiet løbende kan indhente oplysninger om *efterfølgende transaktioner* på en konto – dvs. oplysninger om transaktioner, der udspringer af den transaktion, som er omfattet af den oprindelige editionskendelse. Tidsrummet for denne adgang må ikke overstige 4 uger ad gangen.

§ 806, stk. 7 giver politiet en selvstændig kompetence – uden forudgående retskendelse – til at pålægge edition af kontooplysninger fra virksomheder eller personer omfattet af [hvidvasklovens § 1, stk. 1, nr. 1–12 eller 18–22](#). Politiets afgørelse skal være skriftlig og ledsaget af grunde, og den kan efter begæring fra den berørte indbringes for retten inden 24 timer.

Disse bestemmelser er centrale i praksis om hvidvask og økonomisk kriminalitet, hvor bankkonti, kryptovaluta-veksler og betalingstjenester ofte er genstand for editionspålæg. Reglerne blev styrket som led i den styrkede indsats mod økonomisk kriminalitet i 2013 og den politiøkonomiske aftale for 2021–2023.

LOV

Retsplejeloven § 806, stk. 3, 7

§ 9 Edition efter endelig dom – § 1002

I 2010 blev [§ 1002, stk. 1, 2. pkt.](#) indført for at give adgang til edition og ransagning også *efter* at dom er afsagt – med henblik på sporing af skjult udbytte og sikring af konfiskationskrav, bøder og sagsomkostninger.

Højesterets sag [SS-130/2014-HJR](#) af 12. januar 2015 er den ledende afgørelse. Anklagemyndigheden begærede edition hos en statsautoriseret revisor for at fremskaffe regnskabsmateriale til brug for realisering af allerede beslaglagte aktier i et selskab. Selskabet indvendte, at § 1002 kun hjemler edition af *nye* aktiver – ikke supplerende oplysninger om allerede beslaglagte aktiver.

Højesteret afviste dette og udtalte:

Højesteret finder, at oplysninger af den karakter, som editionsanmodningen angår – der er nødvendige for at tvangsrealisere de allerede beslaglagte aktier – kunne have været genstand for et pålæg om edition i henhold til retsplejelovens § 804 før dommen i straffesagen, herunder samtidig med eller efter beslaglæggelsen. Med bestemmelsen i retsplejelovens § 1002, stk. 1, 2. pkt., er der tilsvarende indført mulighed for edition med henblik på beslaglæggelse efter dom.

Afgørelsen fastslår, at formålet med edition efter dom er effektiv fuldbyrdelse – og at det beror på tilfældigheder, om editionsbegæringen fremsættes før eller efter dommen. Revisors tavshedspligt efter § 170, stk. 3 fandtes ikke til hinder for editionspålægget.

LOV

Retsplejelovent § 170, stk. 3

Retsplejelovent § 804, stk. 1

Retsplejelovent § 1002, stk. 1

PRAKSIS

Højesteret · Edition hos tredjemand efter endelig dom til brug for realisering af beslaglagte aktier

12.01.2015

Tredjemandsedition i civile sager og Højesterets Danske

§ 10 Bank-kendelse

Editionsinstituttet har også en civilprocessuel pendant i §§ 298–300 (partsedition og tredjemandsedition), som afviger fra den straffeprocessuelle edition. I civilprocessen kræves det, at begærende part præcist angiver de kendsgerninger, der skal bevises, jf. § 300, stk. 1.

I BS-27428/2025-HJR tog Højesteret stilling til tredjemandsedition mod Danske Bank i en erstatningssag anlagt af aktionærer mod bankens tidligere administrerende direktør. Aktionærerne ønskede interne dokumenter fra banken udleveret for at belyse direktørens viden om hvidvask i bankens estiske filial.

Højesteret fastslog to centrale principper:

1. Det forhold, at Danske Bank var part i en anden (parallel) sag med aktionærerne, var **ikke** i sig selv til hinder for tredjemandsedition i sagen mod direktøren – navnlig ikke når banken allerede var pålagt at fremlægge dokumenterne i de parallelle sager.
2. Landsretten havde **ikke** foretaget den nødvendige konkrete relevansvurdering af hvert enkelt dokument, herunder afvejning over for tavshedspligt og erhvervshemmeligheder efter §§ 170–171. Højesteret ophævede kendelsen og hjemviste sagen til fornyet behandling.

Afgørelsen understreger, at civilprocessuel tredjemandsedition kræver en stringent dokumentspecifik relevansvurdering, og at bevisbyrden påhviler den begærende part.

LOV

Retsplejelovent § 170, stk. 3

Retsplejelovent § 171, stk. 2

Retsplejelovent § 299, stk. 1

Retsplejelovent § 300, stk. 1

PRAKSIS

Højesteret · Højesteret ophæver afgørelse om tredjemandsedition i sag om ledelsesansvar i Danske Bank-komplekset

13.11.2025

EU-retlig kontekst – dataretentionsdomme og

§ 11 e-evidence-forordningen

Editionsreglerne for teledata er i stigende grad præget af EU-retten, navnlig på to fronter:

1. EU-Domstolens dataretentionspraksis

EU-Domstolen har i en række domme begrænset medlemsstaternes adgang til at pålægge generel og udifferentieret logning af trafik- og lokaliseringsdata og til at give retshåndhævende myndigheder adgang til sådanne data:

- **C-203/15 og C-698/15 (Tele2/Watson, 2016):** Generel og udifferentieret logning af trafikdata er uforenelig med e-databeskyttelsesdirektivet (2002/58/EF).
- **C-140/20 (Garda Síochána, 2022):** Adgang til loggede trafik- og lokaliseringsdata kræver uafhængig forudgående kontrol og kan kun tillades ved grov kriminalitet.
- **C-470/21 (La Quadrature du Net II, 2024):** Bekræfter, at data opbevaret af teleudbydere af *kommercielle* årsager (fejlretning, fakturering, tillægstjenester) kan udleveres til efterforskning af straffbare handlinger i *almindelighed* – altså med et lavere kriminalitetskrav end logningspligtige data.

Denne sontring er implementeret i dansk ret gennem § 804 a, 1. og 2. pkt., og er bekræftet af Højesteret i kendelserne af 29. januar 2025.

De danske logningsbekendtgørelser – senest [bekendtgørelse om generel og udifferentieret registrering af trafikdata fra 30. marts 2026](#) – fornyes årligt og kræver, at der foreligger en alvorlig trussel mod den nationale sikkerhed.

2. E-evidence-forordningen (EU) 2023/1543

[E-evidence-forordningen](#) indfører europæiske editionskendelser (EPOC) og sikringskendelser (EPOC-PR), der gør det muligt for en myndighed i én medlemsstat at pålægge en tjenesteudbyder i en *anden* medlemsstat at udlevere eller sikre elektronisk bevismateriale i straffesager – uanset hvor dataene befinder sig. Forordningen finder anvendelse fra 18. august 2026.

Forordningen supplerer – men erstatter ikke – de nationale editionsregler. For data, der befinder sig hos en tjenesteudbyder etableret i Danmark, vil de danske regler i §§ 804–807 fortsat gælde. E-evidence-forordningen er derimod relevant for grænseoverskridende anmodninger, fx over for Meta, Google eller Microsoft, som typisk er etableret i andre EU-medlemsstater (Irland, Luxembourg).

Det tilhørende [direktiv \(EU\) 2023/1544](#) pålægger tjenesteudbydere at udpege en retlig repræsentant i én medlemsstat for modtagelse af editionskendelser. Direktivet skal være gennemført i national ret senest 18. august 2026.

Indtil e-evidence-forordningen finder anvendelse, sker grænseoverskridende edition fortsat via Budapestkonventionens 24/7-mekanisme, MLAT-aftaler (Mutual Legal Assistance Treaties) og den europæiske efterforskningskendelse (EIO) efter direktiv 2014/41/EU.

LOV

[Retsplejelovent § 786e](#)

[Retsplejelovent § 804a](#)

PRAKSIS

Højesteret · Højesteret stadfæster editionspålæg om udlevering af teleoplysninger (fejlretningsdata) i sag om grov narkokriminalitet

29.01.2025

Højesteret · Højesterets kendelse om edition af teledata, der ikke er omfattet af logningspligt

29.01.2025

§ 12 Sammenfatning og centrale praksismønstre

Editionspålæg er et fleksibelt og bredt anvendt efterforskningsredskab, der i de seneste år har udviklet sig markant under indflydelse af den digitale virkelighed og EU-rettens krav. De centrale mønstre i praksis kan sammenfattes således:

- **Sondringen mellem datatyper er afgørende:** Lovgiver og domstolene opererer med et differentieret kriminalitetskrav, der afhænger af, om data er logningspligtige (kap. 12–13-kravet), fejlretningsdata (3-årsramme) eller abonnentdata (alm. edition uden skærpet krav).
- **Proportionalitetsafvejningen er reel:** Både i straffesager (TV 2-sagen) og civile sager (Danske Bank-sagen) foretager domstolene en konkret afvejning af bevisets vigtighed over for indgrebets byrde for tredjemanden.
- **Retssikkerhedsgarantierne er blevet styrket:** Indgrebsadvokatordningen gælder nu ved al edition af trafik- og lokaliseringsdata, og Højesteret har udvidet indgrebsadvokatens kæreadgang til at omfatte alle berørte personer.
- **EU-retten sætter loftet:** EU-Domstolens logningspraksis sætter en ufravigelig grænse for, hvilke data der kan udleveres til efterforskning af "almindelig" kriminalitet – men data, som teleudbydere opbevarer af kommercielle grunde, falder uden for denne begrænsning.
- **E-evidence-forordningen vil ændre landskabet:** Fra august 2026 vil europæiske editionskendelser kunne stiles direkte til tjenesteudbydere i andre EU-lande – en markant forenkling i forhold til den nuværende MLAT/EIO-procedure.

Der er ingen vedtagne men ikke-konsoliderede ændringer af §§ 804 eller 804 a pr. juni 2026.

PRAKSIS	Højesteret · Højesteret: Indgrebsadvokat har kæreadgang ved manglende underretning af forsvarere – drabsforsøgssag med editionspålæg til Telenor	27.03.2026
	Højesteret · Højesteret ophæver afgørelse om tredjemandsedition i sag om ledelsesansvar i Danske Bank-komplekset	13.11.2025
	Højesteret · Højesteret stadfæster editionspålæg om udlevering af teleoplysninger (fejlretningsdata) i sag om grov narkokriminalitet	29.01.2025
	Højesteret · Højesteret stadfæster pålæg til TV 2 om udlevering af uredigerede optagelser fra plejehjemsdokumentar	28.09.2021

REFERENCE Lovgrundlag

6 paragraffer

Retsplejelovent § 784	stk. 1	Retsplejelovent § 804	stk. 1
Retsplejelovent § 804a		Retsplejelovent § 805	stk. 1
Retsplejelovent § 806	stk. 2	Retsplejelovent § 807	

MATERIALE Citerede afgørelser

7 afgørelser

HØJESTERET · ØVERSTE INSTANS		7
27.03.2026	Højesteret: Indgrebsadvokat har kæreadgang ved manglende underretning af forsvarere – drabsforsøgssag med editionspålæg til Telenor	AM2026.03.27H

25.03.2026	Højesteret: Mundtligt samtykke tilstrækkeligt ved politiets beslaglæggelse af smykker – skriftlighedskrav ikke absolut	10625-12568
13.11.2025	Højesteret ophæver afgørelse om tredjemandsedition i sag om ledelsesansvar i Danske Bank-komplekset	10343-12160
29.01.2025	Højesterets kendelse om edition af teledata, der ikke er omfattet af logningspligt	7139-8577
29.01.2025	Højesteret stadfæster editionspålæg om udlevering af teleoplysninger (fejlretningsdata) i sag om grov narkokriminalitet	AM2025.01.29H2
28.09.2021	Højesteret stadfæster pålæg til TV 2 om udlevering af uredigerede optagelser fra plejehjemsdokumentar	Sag 126/2020
12.01.2015	Edition hos tredjemand efter endelig dom til brug for realisering af beslaglagte aktier	130-2014